

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN
ARMOEDEBESTRIJDING
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN
DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT**

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Besluit houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten
- Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering: decreet houdende de werk- en zorgtrajecten en Vlaams Regeerakkoord

Op 13 oktober 2017 keurde de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten, principieel goed (VR 2017 1310 DOC.1005/2 en VR 2017 1310 DOC.1005/3).

Het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd ontvangen op 20 november 2017. Het advies van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid werd ontvangen op 23 november 2017. Op 8 december 2017 keurde de Vlaamse Regering de aanpassingen aan het ontwerp van besluit een tweede keer principieel goed (VR 2017 0812 DOC.1275/1-3), alvorens het advies Raad van State in te winnen.

Het advies nr. 62.640/1 van Raad van State werd ontvangen op 17 januari 2018. Punt 1.2 van deze nota gaat in op de opmerkingen en vragen van Raad van State.

Op 23 april 2014 werd het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten (hierna het decreet van 25 april 2014 genoemd) goedgekeurd door het Vlaams Parlement. De Vlaamse Regering bekrachtigde dit decreet op 25 april 2014.

In het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 werd het engagement opgenomen om het decreet van 25 april 2014 uit te voeren binnen de budgettaire grenzen. We streven hierbij naar een gefaseerde uitvoering van het decreet vanaf 2018.

1.2 Advies van Raad van State

- Het advies 62.640/1 van de Raad van State werd ontvangen op 17/01

Raad van State merkt op dat de rechtsgrond voor een beperkt aantal artikelen van het ontwerp problematisch is. Voor de overige artikelen kan beroep worden gedaan op de rechtsgrond in de diverse artikelen van het decreet van 25 april 2014 en de algemene bevoegdheid die de Vlaamse Regering put uit artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 'tot hervorming der instellingen'.

Raad van State vraagt naar de decretale bepaling die het mogelijk maakt om beroep te doen op dienstverleners buiten het netwerk (artikel 31, § 1). In het artikel 18 van het decreet wordt de mandaatvoorwaarde voor de penhouder verduidelijkt. De decreetgever bepaalt een minimale samenstelling, geen nominatieve samenstelling. Dit impliceert dat er ruimte is om partners in te ruilen en aan dit netwerk toe te voegen, op voorwaarde dat het netwerk aan de minimale samenstelling blijft voldoen. Het mandaat wordt immers op naam van de penhouder toegekend en niet op naam van de penhouders samen met de dienstverleners van het netwerk op het moment van de aanvraag.

In de tweede paragraaf delegeert de decreetgever het bepalen van de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en de duur van het mandaat. In die zin kan de Vlaamse regering dan ook bepalen wat een gemandateerde penhouder wel of niet kan doen wanneer het netwerk op basis waarvan hij zijn mandaat verkreeg wijzigt. De Vlaamse Regering kan het daarom mogelijk maken om het netwerk tijdelijk, ad hoc of permanent te laten wijzigen, zolang de voorwaarden van het decreet (o.a. minimale samenstelling) gerespecteerd blijven. Deze mogelijkheid werd ingeschreven vanuit het belang van de klant zodat wanneer een netwerk, ondanks de minimale samenstelling, geen aanbod heeft voor de noden van de klant, er alsnog een oplossing kan gezocht worden buiten het oorspronkelijke netwerk. Dit gebeurt door tijdelijk (beperkte duur of ad hoc) of permanent een dienstverlener toe te voegen aan het netwerk. Deze dienstverlener moet verder wel aan alle voorwaarden voldoen waaraan ook de andere dienstverleners van het netwerk moeten voldoen volgens het decreet en het besluit. Om deze reden stipuleert artikel 31 dan ook dat de penhouder met de ad hoc toegevoegde dienstverlener een overeenkomst afsluit met de concrete afspraken.

Raad van State vraagt waarom de bepalingen in artikel 37 en 38, met name dat VDAB een toezicht uitoefent op de aanwending van de compensatievergoeding van de casemanager Werk en de gemandateerde penhouder, een rechtsgrond vinden in artikelen 15 en 21 van het decreet. In deze artikelen wordt immers geen delegatie opgenomen inzake toezicht op de compensatievergoedingen. Bij het bepalen van de compensatievergoeding voor de casemanager Werk (artikelen 23-24) en de penhouder (artikelen 28-30) worden een aantal voorwaarden opgelegd zoals het registreren van het trajectplan, de duurtijd van een traject, het aanleveren van informatie om een eindverslag en eindadvies op te maken, ... alvorens de compensatievergoeding kan worden uitbetaald. Aangezien VDAB instaat voor het uitbetalen van de compensatievergoeding is het ook vanuit een goed beheer van overheidsmiddelen aangewezen dat VDAB een opvolging van deze voorwaarden voor zijn rekening kan nemen. De bevoegdheden van VDAB zijn van een andere aard dan die van de Vlaamse sociale inspectie en Zorginspectie en beperken zich tot een administratieve opvolging. We hebben artikelen 37 en 38 in die zin aangepast.

Raad van State merkt op dat de regeling niet werd aangemeld in het kader van de Europese staatssteunregeling. In de memorie van toelichting bij het decreet is uitgebreid ingegaan op de Europese staatssteunregeling. De regeling voor de penhouder en het netwerk van dienstverleners houdt rekening met de Altmark-criteria, waardoor de compensaties niet als staatssteun worden beschouwd. We voorzien de nodige waarborgen om ons ervan te vergewissen dat de compensatievergoeding niet hoger is dan hetgeen nodig is ter dekking van de nettokosten van de uitvoering van de openbardienstverplichting, met inbegrip van de redelijke winst. We kunnen niet verwijzen naar het besluit van de Europese Commissie dat de Raad van State vermeldt aangezien dit over een andere staatssteunregeling gaat.

In zijn advies wijst Raad van State dat er een onduidelijkheid is in welke mate de regeling van toepassing is op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het decreet van 25 april 2014 houdende werk- en zorgtrajecten en het voorliggende uitvoeringsbesluit bevatten zoals het advies ook vermeldt bepalingen die gewest- en gemeenschapsaangelegenheden betreffen.

Het betreft in casu de volgende gemeenschaps- en gewestbevoegdheden:

1) Gewestbevoegdheden:

- beroepsopleiding (art 4, 16° BWHI);
- (tewerkstellingsbeleid), inzonderheid 1° arbeidsbemiddeling, 6° beschikbaarheid arbeidsmarkt (art 6, § 1, IX, BWHI).

2) Gemeenschapsbevoegdheden:

- het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI);
- het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI);
- het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI);
- de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg en de ondersteuning van de gezondheidszorgberoepen van de eerste lijn (art. 5, §1, I, 6° BWHI);
- het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI);
- het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI);
- de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).

Aangezien de uitvoering van een werk- en zorgtraject een samenspel is van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden is het voorliggend uitvoeringsbesluit niet zomaar uitvoerbaar in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zonder samenwerkingsakkoord.

Wat arbeidsmatige activiteiten betreft, is dit hoofdstuk van het uitvoeringsbesluit wel van toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De niet-werkende werkzoekenden dienen zich dan vrijwillig te wenden tot VDAB en door VDAB toegeleid te worden om arbeidsmatige activiteiten uit te voeren. Bij arbeidsmatige activiteiten gaat het immers over onbetaalde bezigheid voor mensen die omwille van hun medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek geen betaald werk kunnen uitvoeren, wat kan beschouwd worden als gemeenschapsbevoegdheid

De datum van inwerkingtreding van het decreet en het besluit werden aangepast naar 1 februari 2018. Gezien de timing voor het publiceren van de oproepen en het toeleiden van deelnemers aan de activeringstrajecten niet vraagt om het verlenen van terugwerkende kracht aan de bepalingen.

Tenslotte werden de tekstsuggesties van de Raad van State doorgevoerd in voorliggend besluit. Het betreft de wijzigingen in de aanhef, artikelen 3, 21, 23, 28, 33, 44, 46 en 48.

1.3 Index

Met betrekking tot de indexerings voegen we toe dat bij het overschrijden van de spilindex, deze zal toegepast worden op de compensatievergoedingen van de casemanager Zorg, de casemanager Werk en de penhouder alsook op de subsidie van de begeleider arbeidsmatige activiteiten.

De looncomponent van voornoemde compensatievergoedingen wordt geïndexeerd bij het overschrijden van de spilindex.

Een extra bepaling hieromtrent werd toegevoegd aan de artikelen 21, 23, 28 en 48 .

1.4 Op verzoek van de sociale partners wordt een schrijven gericht aan minister Kris Peeters, federaal minister van Werk, met het verzoek de vrijstelling en stopzetting degressiviteit voor de 3 luiken in het werk-zorg traject te willen overwegen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP (PRO MEMORIE)

De weerslag op de begroting werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2017 1310 DOC.1005).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN (PRO MEMORIE)

Dit werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2017 1310 DOC.1005).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN (PRO MEMORIE)

Dit werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2017 1310 DOC.1005).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING (PRO MEMORIE)

Dit werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2017 1310 DOC.1005).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten;

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de sociale economie, de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid te belasten met de uitvoering van de beslissing.

De Vlaamse minister van BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN
ARMOEDEBESTRIJDING,
Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN,
Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT,
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten;
- Bijlage bij het “ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten” betreffende “Vermeldingen en bepalingen in de overeenkomsten voor arbeidsmatige activiteiten als vermeld in artikel 49, tweede lid”;
- Advies 62.640/1 van Raad van State, dd. 17/01/18.